N°. 76. 1858.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 30 MAART.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten Maart 1858, n°. 69, is aan den heer *C. G. Schutze van Houten*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van secretaris der commissie van administratie over de gevangenissen te Rotterdam, en zulks onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene diensten; en is voorts in zijne plaats benoemd de heer *J. P. A. Francois*, 1ste leeraar voor de wis- en natuurkundige wetenschappen aan het Erasmiaansch gymnasium te Rotterdam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Naar luid van voorloopige berigten is in de zitting der Bondsvergadering van den 26sten dezer het antwoord van Denemarken ingekomen op het bondsbesluit, hetwelk den 11den Februarij jl. betrekkelijk de zaak van Holstein en Lauenburg genomen was.

FRANKRIJK.

De officiele Fransche *Moniteur* zegt in zijn nommer van jl. Zaturdag: » Sedert eenigen tijd onderhouden buitenlandsche dagbladen hunne lezers bijna dagelijks met berigten van aanstaande veranderingen in het personeel der ministers en hoofdambtenaren van het keizerlijke gouvernement. Dat zijn geruchten zonder eenigen den minsten grond."

— De ministeriele dagbladen van Parijs hebben vrij stellig berigt dat de heer de Persigny zijn ontslag als gezant van Frankrijk te Parijs gevraagd en bekomen heeft, omdat hij met lord Palmerston en diens ambtgenooten eene naauwe vriendschapsbetrekking had aangeknoopt, welke voor hem eene belemmering in het verkeer met hunne opvolgers zou hebben kunnen zijn.

Daarentegen zegt de Londensche *Morning Herald*, het voornaamste orgaan van het ministerie Derby, in zijn nommer van jl. Zaturdag: » Zonder aarzelen verklaren wij, dat de heer de Persigny niet is afgetreden omdat er eenig verschil van gevoelen tusschen hem en Harer Majesteits tegenwoordige ministers bestond. De reden zijner aftreding is eenig verschil van gevoelen over zekere zaken tusschen den heer de Persigny en den minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk, den heer Walewski."

— Keizer Napoleon verlangt dat de openbare werken tot verfraaijing van Parijs en tot bevordering van de gezondheid der hoofdstad met kracht worden voortgezet, ook ten einde aan de arbeidende volksklasse werk te geven. De gemeenteraad van Parijs heeft in zijne zitting van den 26sten dezer besloten, daarvoor eene nieuwe geldleening, en wel van 160 millioen francs, aan te gaan.

ENGELAND.

Het nieuwe Britsche ministerie schijnt niet gunstiger voor het plan tot doorgraving der landengte van Suez gestemd dan het afgetredene. Dit wordt opgemaakt uit hetgeen de kanselier der schatkist in de zitting van het Lagerhuis van den 26sten dezer op eene vraag van den heer Griffith geantwoord heeft. » Ik erken dat dit eene zeer gewigtige vraag is (zeide hij); zij zou eigenlijk in eene talrijker vergadering, dan hier thans vereenigd is, behandeld behooren te worden.

» Men kan de zaak uit een wetenschappelijk en uit een staatkundig oogpunt beschouwen. Om ze uit het eerste oogpunt grondig te kunnen behandelen, zouden wij het lid voor Whitby (den heer Stephenson) in ons midden dienen te hebben. Die beroemde ingenieur heeft bij eene vroegere gelegenheid in deze vergadering verklaard dat zijns oordeels de poging om een kanaal door de landengte van Suez te graven op niets zou uitloopen, en dat het geld, hetwelk aan zulk eene onderneming verkwist mogt worden, geene rente zou geven. Onder deze omstandigheden zou Harer Majesteits gouvernement bezwaarlijk zijne goedkeuring aan het voorgestelde plan kunnen hechten zonder vooraf het advies van bevoegde deskundigen in te winnen.

» De zaak uit het politieke oogpunt beschouwende, moet ik zeggen dat, hoewel Harer Majesteits ministers voorzeker nooit de uitvoering van werken van algemeen nut in eenig deel der wereld zullen willen tegenhouden, hier sprake is van een punt van zoo teederen aard, dat ik mij op dit oogenblik niet vermeten zal een bepaald gevoelen dienaangaande uit te spreken.

» Wanneer ons bewezen wordt dat het bedoelde plan uitvoerlijk is en dat het, als eene winstgevende onderneming beschouwd, aanspraak op gunstige overweging heeft, dan zal ik bereid zijn om de inzigten des gouvernements ten aanzien van de politieke zijde van dit onderwerp te doen kennen. Ik heb narigten ontvangen, welke mij doen denken dat de ontworpen onderneming geheel zou mislukken; maar het is nog geen tijd om daarover een eindoordeel te vellen."

Hierbij is het gebleven, en de interpellatie heeft alleen gediend om wederom te doen blijken, dat men in Engeland voor de eigenlijke reden zijner tegenkanting tegen de kanalisatie van Suez niet wil uitkomen.

— In dezelfde zitting van het Lagerhuis heeft de kanselier der schatkist (gelijk reeds in ons vorig nommer gemeld is) eene bill tot nieuwe regeling van het bestuur over Indie ingediend. Hij stelde voor, aan het bestuur der Oost-Indische Compagnie alle politiek gezag te ontnemen, eenen aan het Parlement verantwoordelijken minister der Kroon met de leiding der Indische aangelegenheden te belasten, en hem een raadgevend collegie ter zijde te stellen. Zoo ver stemde hij met de nog aanhangige voordragt van lord Palmerston overeen, maar hij week daarvan af in de zamenstelling van het raadgevend collegie of den Raad van Indie.

Dit collegie zou naar het voorstel der afgetreden bewindslieden uit acht door de Kroon voor een bepaald aantal jaren benoemde leden bestaan. Hiertegen was ingebragt dat een aldus gevormd collegie niet onafhankelijk genoeg was, maar al te zeer onder den invloed stond van den minister, wien het met raad zou moeten dienen. Thans is voorgesteld te bepalen dat de Raad van Indie uit achttien leden zou bestaan, en dat slechts de helft daarvan door het gouvernement, de andere helft bij volkskeuze benoemd zou worden. Vijf van de leden zouden door de ter verkiezing van parlementsleden stemgeregtigde ingezetenen van vijf groote handelssteden, namelijk Londen, Manchester, Liverpool, Glasgow en Belfast, worden gekozen, in elke van die steden een; en vier andere leden zouden worden gekozen door een kiescollegie, zamen te stellen uit ingezetenen des moederlands, welke bijzondere kennis van de Indische zaken of bijzonder belang daarbij hebben: dit collegie zou bestaan uit gewezen Indische ambtenaren, uit houders van Indische staatsschuldbrieven ten bedrage van minstens 1000 ponden sterling in kapitaal, en houders van aandeelen in Indische spoorwegen of andere openbare werken in Indie ten bedrage van minstens 2000 p. st. in kapitaal.

Al de leden van den raad moeten, naar het voorstel van den heer Disraëli, benoemd of gekozen worden uit verschillende klassen van personen, wier vereischten zoo bepaald zijn, dat de onderscheidene deelen van het Indische rijk en de onderscheidene klassen der inlandsche en der vreemde bevolking van Indie ieder eenen vertegenwoordiger in den raad zullen hebben, welke met hunne behoeften en belangen meer bijzonder bekend is.

De Raad van Indie zou alle Indische ambten begeven, welke thans ter begeving van het bestuur der Oost-Indische Compagnie staan. Deze bepaling is voorgedragen ter geruststelling dergenen die vreesden dat de opheffing van het bestuur der Oost-Indische Compagnie de tallooze menigte Indische ambten ter beschikking der ministers zou stellen en hun daarmede een middel zou in handen geven om inconstitutionelen invloed op de verkiezing van parlementsleden en op hunne stem uit te oefenen. Hierom had reeds lord Palmerston voorgesteld een aanmerkelijk gedeelte van dat aantal ambten niet door het gouvernement, maar door den Raad van Indie te doen vervullen; het tegenwoordige kabinet gaat in die rigting nog veel verder; zelfs wil het de benoeming der helft van den Raad van Indie, welke aan het gouvernement zou worden opgedragen, voor de eerste maal aan de wetgevende magt overlaten.

Aangaande het geldelijk beheer bepaalt de voordragt, even als die van lord Palmerston, dat de uitgaven van Indie met de inkomsten van dat land moeten worden goedgemaakt, en dat van het beheer der Indische geldmiddelen rekening aan het Parlement moet worden gedaan.

Over het geheel is bij de nieuwe voordragt van het conservative bewind minder voor het gezag en den invloed des gouvernements, en meer voor den volksinvloed gezorgd, dan in de bill van het afgetreden liberale kabinet. De vrienden van lord Derby vleijen zich dan ook met de hoop dat de nieuwe bill in den smaak van het Parlement of, indien aldaar partijzucht de bovenhand heeft, dan toch zekerlijk in den smaak van het publiek zal vallen.

— Sir Hamilton Seymour is op zijn sedert lang gedaan verzoek ontslagen als gezant van Engeland te Weenen; hij is vervangen door lord Loftus, tot nog toe secretaris van het Engelsche gezantschap te Berlijn. Deze en andere door het ministerie Derby verordende veranderingen in het personeel der Britsche gezantschappen schijnen enkel met omstandigheden van persoonlijken aard, en niet met eenige verandering in Engelands buitenlandsche staatkunde in verband te staan.

ITALIE.

Het officiele dagblad van Rome berigt in zijn nommer van den 20sten dezer, dat de Paus de prelaten Pila en Amici tot ministers benoemd heeft, den eersten voor de binnenlandsche zaken, den anderen voor de openbare werken, handel en schoone kunsten. De heer Milesi, die tot nog toe minister van openbare werken is geweest en in het consistorie van den 15den dezer met de kardinaalswaardigheid is bekleed, is door den H. Vader tot legaat of hoofd van het bestuur in de provincie Bologna benoemd, overeenkomstig den vrij algemeenen wensch der bevolking, die bij ondervinding schijnt geleerd te hebben dat het burgerlijk bestuur door geestelijken van den hoogsten rang beter gevoerd kan worden dan door leeken.

— In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van den 23sten dezer is door de commissie van rapporteurs verslag uitgebragt over het wets-ontwerp, strekkende om zamenspanningen tot vorstenmoord en lofredenen daarop te bestraffen en om de zamenstelling der jury voor de beoordeeling van drukpersmisdrijven in conservativen geest te wijzigen. De conclusie van het rapport is ongunstig voor het gouvernement: de meerderheid der commissie is gebleven bij het besluit om op verwerping van het ontwerp aan te dringen. Men verwacht nu eerlang de openbare beraadslaging over die voordragt, wier uitslag op de duurzaamheid van het ministerie en op de betrekking tusschen Piemont en Frankrijk grooten invloed zal moeten hebben.

SPANJE.

Ter voldoening aan de klagten over de verregaande strengheid der in Spanje geldende wets-bepalingen op de drukpers heeft de minister van binnenlandsche zaken zich in de zitting der Spaansche Kamer van Afgevaardigden van den 22sten dezer verbonden om in de daarna volgende week eene nieuwe wet betrekkelijk de drukpers voor te dragen.

In dezelfde zitting is door de regering eene som van 500,000 realen aangevraagd voor het oprigten van een gedenkteeken ter eere van Hernan Cortez, den veroveraar van Mexico. Naar het plan der regering zou het monument te Medellin, de geboorteplaats van dien krijgsman, opgerigt worden, en wel op de plaats van het huis, waarin hij geboren is.

BELGIE.

In de zitting der Belgische Kamer van Vertegenwoordigers van den 26sten dezer is het rapport over de talooze petitien om afschaffing der conscriptie in beraadslaging gekomen. De uitslag is geweest dat de kamer zich, overeenkomstig den wensch des gouvernements, schier eenstemmig verklaard heeft voor het behoud van de grondslagen der bestaande wetgeving op de nationale militie, welke uit den tijd der vereeniging met Nederland dagteekent. Na eene belangrijke discussie, waarbij vooral door den minister van binnenlandsche zaken de voordeelen der bestaande regeling aangewezen werden benevens de bezwaren van hetgeen ter vervanging daarvan aangeraden is, stelde een van de liberale leden het volgende besluit voor: » Zonder stil te staan bij de verzoeken om afschaffing der aanvulling van het leger bij wijze van loting, verzendt de Kamer de petitien aan den minister van binnenlandsche zaken voor zoo veel betreft de aanzoeken om andere wijzigingen, welke met nut in de wetten op de militie gebragt zouden kunnen worden."

Dit voorstel is met 76 stemmen aangenomen, terwijl vijf leden zich buiten stemming hielden.

De minister van binnenlandsche zaken verbond zich daarop door eene bepaalde belofte, om eene commissie tot herziening der wet op de nationale militie, met behoud altoos van hare grondslagen, te benoemen. » Doch wanneer die wet zelve afgeschaft wierd (zeide hij), dan zou het leger niet langer uit nationaal krijgsvolk bestaan maar eene bende huurlingen worden; dan zou het bestaan onzer volksvrijheden in gevaar komen; dan zouden de belastingschuldigen veel zwaardere lasten hebben te dragen dan thans."

De afschaffing der conscriptie of althans de radicale omwerking der wet op de militie, was in 1810 petitien door 72,000 ingezetenen gevraagd. Geen petitionnement van dien omvang was er in Belgie sedert de stichting van den staat gezien. En evenwel is door een nagenoeg eenstemmig besluit der kamer, waarmede de conservative partij zich evenzeer als de liberale vereenigde, gebleken dat in dien volkswensch niet gedeeld wordt door de volksvertegenwoordiging, welke onlangs nog door algemeene verkiezingen vernieuwd is.

— Bij het onderzoek der aanhangige begrooting van uitgaven voor het departement van finantien heeft de centrale afdeeling bijzonder bij het steeds klimmende bedrag der voor militaire pensioenen bestemde gelden stilgestaan. Zij heeft de regering uitgenoodigd om in de op dat stuk bestaande wetsbepalingen veranderingen voor te stellen en om intusschen van de haar daarbij toegekende bevoegdheid spaarzaam gebruik te maken.

— In den laatsten tijd hebben eenige gemeenteraden in Belgie besloten te verklaren dat aan de ouders wettelijk en onder strafbedreiging de verpligting diende te worden opgelegd om hunne kinderen ter school te zenden. Dit denkbeeld vindt bij de liberale dagbladen eenigen bijval, doch niet bij de conservative.

INDIE.

Gisteren is te Londen van regeringswege eene depêche openbaar gemaakt, welke berigten uit Bombay, loopende tot omstreeks het midden dezer maand, inhoudt. Blijkens deze berigten was de aanvang van den beslissenden strijd in Oude wederom vertraagd, maar zou hij nu weldra ondernomen worden, daar de krijgsmagt der Engelschen, welke van onderscheiden zijden in Oude gedrongen was, de nabijheid van Lucknow bereikt had; den 6den dezer stonden de generaals Campbell, Outram en Franks met 50,000 man voetvolk (waaronder de Ghoorka's of hulptroepen van Nepaul), 10,000 man cavalerie en 120 stukken geschut nabij die vesting.

Verder blijkt uit deze berigten, dat de Engelsche overheden voor nieuwe rustverstoringen in het zuiden van het land der Maratten beducht waren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 29sten Maart* 1858.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Maart.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren:	
			boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		gewassen.	gevallen.
28	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 38.07	+ 2.22	8 ure	»	0.08
27	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 8.45	+ 2.23	8 »	»	0.06
28	NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 8.40	+ 1.49	8 »	»	0.09
			+ 0.65	»	H. W.	»	0.13
28	NIEUWE MAAS	*Brielle*,	— 1.02	»	L. W.	»	0.20
28	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 8.91	+ 1.54	8 ure	»	0.10
27	BOVEN-MAAS.	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 12.50	»	8 »	»	0.14
28		*Grave*,	+ 6.60	+ 1.75	8 »	»	0.26

Staat der opbrengsten van den Spoorweg van Aken naar Landen over Maastricht.

Januarij 1858.

A.	Vervoer van personen	f	9,113.17⁵
B.	» » goederen		14,154.77⁵
C.	Verkoop van steenkolen		6,242.44⁵
		f	29,510.39⁵

In deze ontvangst is begrepen het aandeel der Maatschappij Mackenzie en Cie. in de ontvangsten op den spoorweg van Hasselt naar Landen, uitmakende 50 ten honderd of f 5293.33.

Aan de jongst ontvangen *Javasche Couranten*, loopende tot den 10den Februarij jl., ontleenen wij de onderstaande berigten:

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van den 26sten Januarij 1858, lit. C, n°. 21/1341,

Is, krachtens de magtiging des Konings, met aanvulling van het besluit van den 21sten Februarij 1855, n°. 19, bepaald, dat voortaan overtogt naar Nederland voor rekening van den lande als passagier der 2de klasse zal worden verleend:

a. aan het wettig gezin van eenen naar Nederland terugkeerenden Europeschen militair, beneden den rang van officier;

b. aan de weduwe en weezen van eenen Europeschen militair beneden den rang van officier.

De Gouverneur-Generaal had nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche courant van den 27sten Januarij.*)

bij het civiel departement:

benoemd: bij continuatie voor het loopende jaar 1858, tot leden van de commissie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen (*Staatsblad* 1831 n°. 71):

J. E. van der Smissen, hoofdintendant der militaire administratie; en

H. P. Barkmeijer, algemeene boekhouder bij den directeur van finantien;

tot adsistent-resident van Patjitan, de adsistent-resident van Ngrowo (residentie Kedirie), D. C. Noordziek;

tot 1sten stadsgeneesheer te Samarang, de 2de stadsgeneesheer aldaar H. C. K. Th. de Ruijter;

tot 2den stadsgeneesheer te Samarang, de practiserende geneesheer aldaar J. Einthoven, gewezen officier van gezondheid der 2de klasse;

op het residentiekantoor te Samarang, tot 1sten commies, de 2de commies op dat bureau R. R. J. Schilter;

tot 2den commies, de 3de commies op het residentiekantoor voornoemd, H. F. Agerbeek;

tot 3den commies, de griffier bij de landraden van Demak en Grobogan, C. W. Bogaardt;

bij den raad van justitie te Banda ontslagen; op zijn verzoek, eervol, als lid, C. M. van Wieringen, gepensioneerd kapitein der infanterie van het Oost-Indisch leger, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

eervol, wegens vertrek, als lid, P. R. Marcks, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

benoemd tot leden: E. T. R. von Buggenhagen, particulier te Neira, en M. Lantzius, oud-secretaris der residentie Banda, vroeger lid van en officier van justitie bij dien raad;

goedgekeurd, dat door den directeur der cultures zijn overgeplaatst, bij het kader der landelijke inkomsten en cultures: uit de residentie Kedirie naar de residentie Bezoekie, de controleur der 2de klasse G. Birnie;

uit de residentie Bezoekie naar de residentie Kedirie, de controleur der 3de klasse jhr. C. J. L. Goldman;

bij het militair departement:

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den luitenant-kolonel der infanterie J. H. Crena;

een tweejarig verlof naar Nederland, aan den 1sten luitenant der infanterie W. F. J. Gosenson;

benoemd, tot inspecteur der hospitalen op de buitenbezittingen (Sumatras Westkust uitgezonderd) en voor de geneeskundige belangen in het algemeen, de dirigerende officier van gezondheid der 2de klasse F. Schmitt, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd;

(*Javasche courant van den 30sten Januarij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Preanger regentschappen H. W. van Marle;

benoemd: tot omgaanden regter in de tweede afdeeling op Java, het lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. J. H. Waller Diemont;

tot 2den commies op het adsistent-residentiebureau te Benkoelen, E. A. R. L. van Hoëvell, laatst commies op het adsistent-residentiekantoor te Tjilatjap, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd;

tot commies op het residentiekantoor te Tagal, de ambtenaar ter beschikking van den adsistent-resident van Benkoelen G. J. P. Peeters;

tot commies op het residentiekantoor te Kadoe, de commies op het adsistent-residentiekantoor te Malang (Pasoeroean) J. M. van Merkesteijn;

tot commies op het residentiekantoor te Patjitan, de commies op het kantoor van den resident in de Wester-afdeeling van Borneo F. J. F. Schönlaub;

tot commies op het kantoor van den resident in de Wester-afdeeling van Borneo, de 3de commies op het residentiekantoor te Muntok J. H. Klerks;

tot commies op het adsistent-residentiekantoor te Malang (Pasoeroean), de klerk tevens griffier van den landraad te Ledok, W. J. Selliger;

tot 3den commies op het residentiekantoor te Muntok (Banka), de klerk ter algemeene secretarie R. A. de Toorop;

bij het militair departement:

benoemd, bij de militaire administratie: tot betaalmeester der 2de klasse, de adspirant-intendant S. van Haastert;

tot adjunct-intendanten, de adspirant-intendant J. A. van Boven, met bepaling, dat hij als adjoint bij den generalen staf zal continueren en gevoerd blijven à la suite van zijn corps, en de adspirant-intendant W. M. de Jongh;

tot adspirant-betaalmeester, de sergeant-majoor van het garnizoensbataillon in de eerste militaire afdeeling op Java, B. G. W. Wilkens;

(*Javasche courant van den 3den Februarij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ingenieur van de geographische dienst in Nederlandsch Indie G. A. de Lange;

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Samarang R. Schiff;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den directeur der middelen en domeinen E. de Waal;

benoemd: tot directeur der middelen en domeinen, de directeur der producten en civile magazijnen T. Ament;

tot adsistent-resident van Sintang (Wester-afdeeling van Borneo), H. von Gaffron, thans met de waarneming dier betrekking belast;

tot 3den commies bij de directie der middelen en domeinen, de klerk op het bureau van den ~~adsistent-resident van~~ Tjilatjap (Banjoemaas) J. C. Broex;

bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang: tot controleurs der 1ste klasse, de controleurs der 2de klasse aldaar H. M. Botter en P. A. Bik;

tot controleurs der 2de klasse, de controleurs der 3de klasse aldaar J. A. N. W. Booghmans, P. P. du Cloux en G. A. van Delden;

tot controleurs der 3de klasse, de ambtenaren der 2de klasse ter beschikking van den resident van Palembang F. J. Canter Visscher, H. van Amstel en H. van der Masch Spakler;

(*Javasche courant van den 6den Februarij.*)

bij het civiel departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Soerabaija P. Vreede Bik;

benoemd: tot resident van Soerabaija, de resident der Preanger regentschappen jhr. mr. H. C. van der Wijck;

tot resident der Preanger regentschappen, de resident van Cheribon V. G. P. de Serière;

tot eersten onderwijzer aan de stadsschool te Batavia, de tweede onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Weltevreden H. R. van Heekeren;

tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Baros (Sumatras Westkust), de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Singkel (Sumatras Westkust) R. F. van Rhijn;

tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Singkel (Sumatras Westkust), de eerste klerk op het residentiekantoor te Sibogha (Sumatras Westkust) E. O'Brien;

ontslagen, eervol, uit hoofde van vertrek, als lid der sub-commissie van onderwijs te Tagal, de heer P. van Beek, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

bij het marine-departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein ter zee van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indie, haven- en equipagemeester te Batavia, W. J. Schuler, onder dankbetuiging voor de door hem aan den lande bewezene vele en langdurige diensten;

tijdelijk belast, met de waarneming der betrekking van hoofdingenieur voor het stoomwezen in Nederlandsch Indie, de adjunct-ingenieur voor het stoomwezen in Nederlandsch Indie F. van Vollenhoven;

tijdelijk opgedragen, de betrekking van ingenieur der eerste klasse bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, aan den ambtenaar G. J. Netscher;

(*Javasche Courant van den 10den Februarij*).

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de benoemde controleur der 1ste klasse, toegevoegd aan den adsistent-resident ter beschikking van den gouverneur der Moluksche eilanden, A. C. Suijck;

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de opziener der 2de klasse bij de indigocultuur in de afdeeling Panarookan en Bondowosso (residentie Bezoeki) J. van Affelen van Saemsfoort;

bij den raad van justitie te Padang, eervol, wegens vertrek, als lid, J. L. van Gennep;

benoemd, tot lid, L. H. Deeleman, kapitein der genie;

tot adsistent-resident van Ngawie, residentie Madioen, de adsistent-resident van de afdeeling Japara, residentie Japara, R. A. Sijthoff;

tot adsistent-resident van de afdeeling Japara, residentie Japara, de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, waarnemend adsistent-resident van Ngawie, residentie Madioen, H. J. Dagneaux;

tot adsistent-resident van Ngrowo, residentie Kedirie, de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures A. A. Sluijter;

bij de sluis-, kust- en waterwerken in de afdeeling en residentie Soerabaija, uitmakende het algemeen stelsel van waterverdeeling dier afdeeling: tot hoofdopzigter, de opzigter der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken F. J. Faber, thans die betrekking waarnemende;

tot adsistent-opzigter, J. van der Wouden, thans die betrekking waarnemende;

belast, met de waarneming der functien van adsistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen, W. C. Vosmaer, onlangs van verlof uit Nederland teruggekomen, laatst controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures;

tijdelijk opgedragen, de waarneming der betrekking van adsistent-resident van Sumanap, residentie Madura, aan E. H. M. Rudolph, adsistent-resident van Ngawie, residentie Madioen, waarnemende de betrekking van adsistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, aan den administrateur der tinmijnen van Merawang (residentie Banka), H. L. van Bloemen Waanders;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij den militairen kommandant in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant der infanterie J. V. Kriesfeld;

benoemd, tot adjudant bij den militairen kommandant in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Borneo H. W. C. A. Thieme;

bevorderd, bij de geneeskundige dienst, tot paardenarts der eerste klasse (rang van kapitein), de paardenarts (eerste luitenant) A. de Vos;

bij het wapen der artillerie, tot eersten luitenant vuurwerker bij de pyrotechnische werkplaats aan den artillerie-constructiewinkel, de tweede luitenant onder-constructeur bij dien winkel L. F. Hojel.

Voorts behelzen die couranten de volgende mededeelingen:

Batavia, 26 Januarij. — *Wester-afdeeling van Borneo.* — De berigten over de maand December 1857 behelzen het volgende.

Van Sambas zijn gunstige berigten ontvangen omtrent den padioogst, te Pamangkat is de padi reeds ingezameld en elders in de Dajaklanden begint zij te rijpen.

Aan den weg tusschen Sambas en Seminis wordt geregeld gewerkt.

Het katoenzaad storft uit, vermoedelijk ten gevolge van het natte weder; de hura crepitans groeit op de meeste plaatsen goed, doch door het afvallen van de bloesems heeft men nog geen zaad kunnen verkrijgen.

In de afdeeling Montrado staat het te veld staande gewas gunstig. De aldaar aangeplante koffij en hura crepitans staan goed; met de katoen is dat minder. De struiken zijn nog slechts één voet hoog; de grond te Montrado schijnt voor deze cultuur minder geschikt te zijn; later zullen daarmede elders in die afdeeling proeven worden genomen.

De mijnarbeid, die door gebrek aan water lang heeft stil gestaan, wordt weder hervat.

In Sintang hebben eenige langs de oevers der Kapoeas-rivier gelegen velden door overstrooming geleden; overigens staat het gewas daar goed.

Van Mampawa, Landak en Tajan en de zuidelijke afdeeling luiden de berigten gunstig; het gewas in die afdeelingen staat goed.

Op de hoofdplaats Pontianak neemt de welvaart zigtbaar toe; overal zoowel in de Chinesche als inlandsche kampongs wordt voortdurend gebouwd; ook de handel en het vertier breiden zich uit. Het wordt ook minder moeijelijk om werkvolk en koelies te huren.

De padioogst is reeds gedeeltelijk binnen en heeft de verwachtingen overtroffen. De klappertuinen aan de monding der rivier krijgen meer en meer uitbreiding.

Batavia, 29 Januarij. — Den 15den December 1857 hebben te Batavia twee kweekelingen, afkomstig van Menado, en drie Javaansche, na hunne opleiding bij de geneeskundige school van het militair hospitaal te Weltevreden, als doctor-djawa examen afgelegd.

Den 16den daaraanvolgende zijn in de verloskunde geëxamineerd zes vrouwen, die bij het verloskundig gesticht van hetzelfde hospitaal zijn opgeleid tot vroedvrouwen.

De stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van *Java* was op den 1sten Januarij 1858 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaija.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
voor een tiende-gulden	12	12	12
kwart- »	30	30	30
halven »	60	60	60
den Nederlandschen gulden . .	120	120	120
een twee-en-een-half-gulden-stuk	300	300	300
drie-gulden-stuk	360	—	—
gouden Willem.	1200	1200	1200
halven dito	600	600	—
recepis ad f 1	119	119	119
gouden Spaanschen doublon.	5040	5040	—
Mexicaanschen dito.	4140	4560	—
gouden dukaat (nieuwen). .	—	800	—
Spaanschen mat.	366	336	330
Mexicaanschen dollar. . . .	312	318	319
sikka-ropij.	—	—	—
vijf-frank-stuk.	—	—	—

Batavia, 2 Februarij. — In ons nommer van 22 Julij 1857, n°. 58 [*Staats-courant* n°. 221], deelden wij mede de eigendunkelijke handelingen van zekeren Wilson, woonachtig te Singapoera, in het rijk van Siak; de hulp dien ten gevolge door den sultan van dat rijk van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement ingeroepen, op grond der oude betrekkingen tusschen de Oost-Indische Compagnie en Siak. Wij vermeldden daarbij tevens den afloop van eene zending van den resident van Riouw naar Siak, met Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, om zich persoonlijk van den stand van zaken aldaar te overtuigen.

Wilson en zijn aanhang hadden toen Boekit Batoe, alwaar zij op eene onmenschelijke wijs hadden geoorloogd, verlaten, maar keerden later in Siak terug, zich vestigende te Klapa Pati op het eiland Bangkalis, alwaar zij eene versterking aanlegden, van welke zij de Engelsche vlag lieten waaijen en belastingen van de bevolking hieven.

Ten einde zich van deze zaken te overtuigen, die, wierden zij bevestigd bevonden, in strijd zouden zijn met het op 17 Maart 1824 tusschen Nederland en Groot-Britannie gesloten tractaat, vertrokken den 18den December 1857 de heeren F. N. Nieuwenhuijzen, voormalig, en J. H. Tobias, tegenwoordig resident van Riouw, met Zr. Ms. stoomschip *Merapi* naar Bangkalis.

Den 20sten daaraanvolgende ankerde de *Merapi* voor Klapa Pati, op eene kabellengte van den wal. Men ontwaarde dadelijk aldaar een aantal bamboezen gebouwen, omgeven van aarden wallen met geschut beplant en van welke eene blaauwe Engelsche vlag woei.

Onmiddellijk werd eene sloep met een officier naar den wal gezonden om inlichtingen dienaangaande in te winnen. Dezen officier werd door zekeren in de versterking aanwezigen Carnie medegedeeld, dat hij, Carnie, gouverneur was van Klapa Pati, dat de versterking op last van Wilson was opgerigt, en dat de daarvan waaijende vlag de Engelsche was, terwijl hij, gouverneur, van geene andere autorisatie wist dan die van Wilson, om de versterking op te rigten en de Engelsche vlag te hijschen.

Dienzelfden dag nog werd genoemde Carnie schriftelijk gesommeerd om die versterking, als in strijd met het Londensch tractaat opgerigt, vóór zes ure in den morgen van den 24sten op te breken.

Men vernam intusschen, dat de versterking aan de west- en oostkanten nog niet geheel was gesloten, maar overigens bewapend met zeven kanonnen van verschillend kaliber. Buiten den zich noemenden gouverneur bestond de vestiging uit 8 Europeanen, 25 Boeginezen en een gelijk getal Chinezen, die aan de voltooijing der versterking werkten.

Uit verschillende opgaven bleek voorts, dat de middelen van bestaan dier vestiging werden gevonden in de van de bevolking van Bangkalis, namens Wilson, geheven belasting op de visscherijen, tot een totaal bedrag van pl. m. 300 Sp. matten 's maands.

Voorts vernam men nog, dat bij het inlandsch bestuur te Siak groote verbittering tegen die vestiging bestond en dat zelfs eenigen der vroeger zoo gevreesde Boeginezen van Wilson nog zeer onlangs, bij het doen van inkoopen te Boekit-Batoe, gewelddadig door de bevolking van den Datoe Laksamana van daar waren verdreven.

Op den dag na de aankomst (den 21sten) werd door Carnie, in antwoord op de sommatie, medegedeeld, dat de met voorkennis van den gouverneur van Singapoera opgerigte versterking diende tot beveiliging van de op Klapa-Pati aanwezige eigendommen van Wilson, en dat deze, als Engelsch koopman, onder de bescherming stond van het Britsch gouvernement, terwijl hij eindelijk uitstel verzocht tot dat de gouverneur van Singapoere zou hebben beslist.

Dit werd onmiddellijk afgeslagen.

Intusschen ontwaarde men, dat aan den wal met eenige inspanning werd gearbeid aan de verdere sluiting der versterking (1) en werd Carnie mitsdien gewaarschuwd, dat, zoo hij dit niet onmiddellijk deed staken, het geschut van de *Merapi* hem daartoe zoude noodzaken,

Met den verderen arbeid aan de versterking werd dan ook dadelijk opgehouden.

Den 22sten December kwam Wilson in eene sampan van Singapoera te Klapa-Pati aan.

Hij zond aan de heeren residenten een afschrift van eene acte, waarbij hem het eiland Bangkalis door den sultan van Siak in eigendom zou zijn afgestaan.

Daar de echtheid van deze acte door den sultan en de rijksgrooten (deze laatsten hadden haar zelfs niet geteekend en zijn er ook niet in genoemd), pertinent werd ontkend (2), werd aan Wilson te kennen gegeven, dat bij de eerste sommatie werd gepersisteerd en dat, bijaldien de versterking niet binnen den gestelden termijn was opgebroken, de maatregelen zouden genomen worden als ter handhaving der regten van Nederland zouden noodig voorkomen.

Toen men den 23sten December weder eenig werk op de wallen van de versterking waarnam, werden twee sloepen naar den wal gezonden om den aard van dat werk te verkennen, terwijl aan boord van de *Merapi* alles in gereedheid werd gebragt om, zoo het mogt blijken dat tegen de gegeven waarschuwing werd gehandeld, de gedane bedreiging ten uitvoer te brengen.

Het bleek echter dat men de versterking van haar geschut ontdeed.

Den volgenden morgen (24sten) werd geland en door een detachement militairen de versterking betrokken, zijnde zij door Wilson en de zijnen, hoezeer onder protest, verlaten.

De versterking werd geslecht en de aangetroffen achtergelaten goederen onder bewaking gesteld van eene militaire wacht.

Men leest in de *Straits Government Gazette* van 22 Januarij de volgende bekendmaking: Het volgende wordt op nieuw ter kennis van het algemeen gebragt:

Art. X van 1839 (goedgekeurd door den Gouverneur-Generaal op den 15den April 1839).

I. Mits deze wordt bepaald dat al wie binnen de bezittingen van Prince of Wales' Island, Singapore en Malacca oorlog voert tegen het Gouvernement van eenigerlei mogendheid, die geallieerd of bevriend is met het Gouvernement der landen van het gebied der Oost-Indische Compagnie, of die pogingen doet om zoodanigen oorlog te voeren of door aansporing, zamenspanning, of behulpzaamheid, willens en wetens zoodanig oorlogvoeren bevordert of die door aansporing, zamenspanning of behulpzaamheid in het verschaffen of verkoopen van wapenen, equipement of andere oorlogsbehoeften, willens en wetens het maken van toebereidselen bevordert tot vijandelijkheden of plundering op het gebied van zoodanige mogendheid, schuldig zal zijn aan landverraad, en onderworpen zijn aan verbanning of deportatie voor eenen tijd niet te boven gaande veertien jaren, of gevangenis met of zonder harden arbeid voor eenen tijd niet te boven gaande tien jaren.

II. En wordt bij deze bepaald, dat al wie binnen de voornoemde bezittingen eenigerlei goederen of eigendom van zoodanigen persoon ontvangen zal, wetende dat zulks genomen is van het grondgebied van eenigerlei mogendheid, die geallieerd of bevriend is met het gouvernement van het voornoemde grondgebied der Oost-Indische Compagnie, gedurende het voeren van zoodanigen oorlog of bedrijven, van zoodanige plundering of verwoesting als bovengemeld, schuldig zal zijn aan landverraad, en onderworpen zal zijn aan transportatie voor eenen tijd niet te boven gaande veertien jaren, of gevangenis met of zonder dwangarbeid voor eenen tijd niet te boven gaande tien jaren.

Batavia, 9 Februarij. — *Celebes en onderhoorigheden.* — De vele regens in de zuider districten hebben zoodanige overstroomingen veroorzaakt, dat drie dijken der waterleiding, welke bijna voltooid waren, geheel zijn weggeslagen. Met de herstelling hiervan moet gewacht worden tot dat de aandrang van het water verminderd zal zijn.

De suiker-cultuur in die districten neemt steeds toe; van Java is de toezending van eenige goede suikerriet-stokken van verschillende soorten aangevraagd, ten einde als bibiet te dienen en het product te verbeteren.

Van Saleijer is het berigt ontvangen, dat in de maand December door de zeeroovers van twee praauwen eene landing is gedaan in de regentschappen Bonto Boros en Gantarang, van waar zij eenige menschen hebben geroofd. De bevolking had vruchteloos pogingen gedaan om die menschen te bevrijden.

De handel en de scheepvaart te Macassar nemen steeds toe.

De invoer bedroeg f 4,497,511 en de uitvoer f 4,529,527.

Het getal aangekomen vaartuigen in dat jaar bedraagt 1154 zeilen, inhoudende 18,298 lasten, waaronder 106 råvaartuigen en 1048 inlandsche praauwen.

Het getal der vertrokken vaartuigen bedroeg 1345 zeilen, inhoudende 18,653 lasten, waaronder 103 råschepen en 1237 inlandsche vaartuigen.

De ondervolgende opgave wijst aan den in- en uitvoer en de aankomst en het vertrek der schepen gedurende de elf laatste jaren, of sedert de opening van Macassar tot vrijhaven:

Jaren.	Invoer.			Uitvoer.			Aangekomen.			Vertrokken.		
	Geld.	Goederen.	Totaal.	Geld.	Goederen.	Totaal.	Ra-schepen.	Praauwen.	Totaal.	Ra-schepen.	Praauwen.	Totaal.
1847	197,747	2,460.448	2,658,195	131,121	1,801,463	1,932,584	52	1,559	1,611	49	1,525	1,574
1848	99,232	2,785,537	2,884,769	184,540	1,919,754	2,101,294	55	3,025	3,080	50	3,106	3,156
1849	153,610	3,510,139	3,663,749	361,197	3,991,983	3,356,180	99	2,327	2,426	86	2,545	2,631
1850	76,782	3,558,896	3,635,678	120,813	2,466,303	2,587,116	84	2,158	2,242	83	2,416	2,499
1851	82,609	4,133,663	4,216,272	204,594	3,759,103	3,963,697	113	*) 741	854	113	871	984
1852	144,324	5,520,707	5,674,031	279,420	3,645,159	3,924,579	166	867	1,035	164	1,033	1,197
1853	198,074	3,748,864	3,946,938	295,388	4,061,658	4,357,046	153	774	927	149	946	1,095
1854	464,490	3,676,094	4,140,584	324,000	3,276,725	3,600,725	98	800	898	101	1,051	1,152
1855	129,370	3,679,204	3,808,574	247,263	2,522,557	2,769,820	111	776	887	114	1,139	1,253
1856	283,897	4,233,233	4,517,130	290,567	3,949,836	4,240,403	106	812	918	106	1,131	1,237
1857	334,606	4,162,905	4,497,511	325,824	4,203,732	4,529,556	106	1,048	1,154	108	1,237	1,345

*) Dit verschil in het cijfer der praauwen wordt veroorzaakt doordat in 1850 ook een aantal kleine vaartuigen zijn opgenomen, die van de verschillende strandplaatsen alhier levensmiddelen aanbrengen en niet op de registers van aangekomen vaartuigen zijn vermeld. Deze kleine vaartuigen zijn in latere jaren niet opgebragt.

Banda. — Gedurende de maand November was het weder over het algemeen drukkend warm en vielen er vele en zware regens.

In den avond van den 26sten November, 13 minuten vóór 10 ure, is hier eene ligte doch lang aanhoudende aardbeving gevoeld in de rigting van het O. naar het W.

De oogst der notenmuscaat heeft over de maand November in de onderscheidene perken bedragen 5,194,724 notenpitten, uitmakende omstreeks 41,600 ponden noten en 10,400 ponden foelie.

In diezelfde maand zijn te Banda ten handel gekomen 18 jonken van de Key- en 4 van de Feroea-eilanden.

Menado. — Gedurende de maand December 1857 was het weder, behalve enkele sterke windbuijen uit het westen in den aanvang dier maand, buitengewoon zacht, hoewel het niet aan regen ontbrak.

Op den 11den, des nachts om 2 ure, 19den, des nachts om 12 ure, en op den 25sten, des avonds om 8 ure, hadden ligte aardbevingen plaats. De weêrsgesteldheid werkte gunstig op den landbouw.

De aanplant van padie gaat overal voorspoedig; de miloe-aanplantingen zijn op onderscheidene plaatsen reeds tot rijpheid gekomen en beloven eenen overvloedigen oogst.

De koffijoogst is in sommige gedeelten der Menahassa weder aangevangen en geeft het vooruitzigt op een aanzienlijk product voor het volgende jaar.

Volgens berigten hadden zich onlangs op de hoogte van de baai van Kwandang eenige zeerooverspraauwen vertoond.

Op de kusten der Menahassa is van zeeroovers tot nu toe hoegenaamd niets bespeurd. Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* heeft op eenen dezer dagen volbragten kruistogt langs Biaro, Tagoelandang, Ternate, Batjan en Gorontalo, ook niets dienaangaande ontdekt.

Te Gorontalo was het weder gedurende de maand November zeer regenachtig, vergezeld van hevige onweêrsbuijen.

Op den 11den, des morgens omstreeks 10 ure, en op den 25sten November, des morgens ten 5 ure, werden daar aardbevingen waargenomen. Er heerschte schaarschte aan rijst; van de miloe werd spoedig een ruime oogst verwacht.

De koffijaanplantingen hadden gedurende den oostmoesson veel geleden; men was bezig nieuwe tuinen op betere gronden te openen.

De tabak, waarvan het zaad afkomstig is uit de Menahassa, was goed geslaagd. Ook de notenmuscaat-aanplantingen, die zullen worden uitgebreid, staan goed.

De ziekte onder de buffels verspreidde zich meer en meer en veroorzaakte groote sterfte.

Timor. — De berigten over de maand November behelzen het volgende: De westmoesson heeft zich zacht ingesteld; nu en dan vallen er regens, vergezeld van ligte onweêrsbuijen. De lucht is niettemin, zoo als gewoonlijk in dezen moesson, zeer drukkend.

Met de djagon-aanplantingen, het volksvoedingsmiddel, is bereids een aanvang gemaakt, doch er zijn nog geene regens genoeg gevallen om die met kracht door te zetten. De voorraad djagong is voldoende en door genoegzamen aanvoer tegen f 3 den pikol te bekomen.

De rust bleef ongestoord. De fettor van Lidak is bij den civilen gezaghebber te Atapoepoe om vergiffenis te komen vragen. Ook de radja van Lidak doet pogingen om die te bekomen.

Het blijkt meer en meer, dat de jongste krijgsverrigtingen op Timor aldaar een diepen indruk hebben nagelaten, die allervoordeeligst op de algemeene rust zal werken.

---

(1) In een relaas van deze zaak in de *Straits Times* van 9 Januarij jl. wordt zelfs gezegd, dat men kogels deed gloeijen om zich te kunnen verdedigen.

(2) Het verdient opmerking, dat bij de grieven van de den sultan vijandige partij, de afstand van een gedeelte des rijks aan eenen vreemde den sultan nimmer is ten laste gelegd.

Al degenen, welke aan de Comptabiliteit van de *Nederlandsche Staats-courant* en het *Staatsblad* nog betalingen hebben te doen wegens geleverde *Staats-couranten* en daartoe behoorende *Bijbladen*, *Staatsbladen*, publiek verkrijgbaar gestelde stukken, of ter zake van geplaatste Advertentien in de *Nederlandsche Staats-courant*, over het jaar 1857, worden verzocht het verschuldigde onverwijld aan te zuiveren, ten einde te voorkomen dat op hen worden toegepast de maatregelen, ten opzigte van achterstallige schuldenaars aan den ondergeteekende voorgeschreven.

's Gravenhage, den 11den Maart 1858.

De Boekhouder en Kassier, belast met de Comptabiliteit van de Nederlandsche Staats-courant en het Staatsblad,
H. VAN REIJERDAM.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De gewone Audientien van den Minister van Binnenlandsche Zaken zullen plaats hebben elken Zaturdag ten 12 ure, te beginnen met Zaturdag den 3den April aanstaande.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken brengt ter kennis van het publiek, dat, bij den Boekhouder en Kassier van de *Nederlandsche Staats-courant* en het *Staatsblad*, tegen den prijs van *twee gulden vijf en zeventig cents* (f 2.75) is verkrijgbaar gesteld: *het Register op het Bijblad tot die Courant over de jaren* 1847 — 1855.

's Gravenhage, den 24sten Maart 1858.

Namens den Minister.
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden: dat artikel 2 van het bestek wegens het onderhoud van de werken, behoorende bij het Veer van Willemsdorp, van het hoofd bij het Veer te 's Gravendeel en van den Rijzenberm aan de Oostzijde van dat Veer, ingaande met den dag van de goedkeuring der Aanbesteding, en eindigende den 31sten December 1858, waarvan de besteding zal plaats hebben op Maandag den 12den April 1858, is gewijzigd;

dat daarvan door de gegadigden inzage zal kunnen worden genomen aan het locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, mitsgaders in de Bureaux van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district te 's Gravenhage, en van den Hoofdingenieur titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem, en dat van die wijziging bovendien van de gegadigden bij de aanwijzing in loco zal worden mededeeling gedaan.

's Gravenhage, den 29sten Maart 1858.

VAN TETS.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 4 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Finantien maakt bekend, dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden op de navolgende Bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

op het eerste Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder litt. A tot en met D;

op het tweede Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder litt. E tot en met K;

op het derde Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder litt. L tot en met R;

op het vierde Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder litt. S tot en met Z;

en wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende 1 April 1858, van Donderdag den eersten tot en met Vrijdag den negenden dier maand, en, vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den twaalfden April 1858 tot en met den vijftienden Augustus 1858.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal*, opgeroepen, de nog niet opgekomen regt hebbende op de renten over het halfjaar verschenen geweest op 1 *October* 1853, waarvan de betaling, ingevolge Koninklijk besluit van 25 October 1855 (*Staatsblad* n°. 125), zal blijven opengesteld tot en met den 30sten September 1858.

's Gravenhage, den 12den Maart 1858.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *Maart*, *April* en *Mei* aanstaande, de voldoening zal plaats hebben der Lijfrenten gevestigd op *een* en *twee* lijven, ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld, loopende over het jaar 1857; zullende die betaling, op den vroeger gebruikelijken voet, geschieden ten kantore van de Betaalmeesters waar zij het laatst heeft plaats gehad, of, ten gevolge van tijdig ingediende aanvragen der belanghebbenden, is overgeboekt geworden.

De belanghebbenden worden tevens herinnerd dat de betaling dezer Lijfrenten thans geschieden kan bij de Betaalmeesters in *al* de arrondissementen, en dat, om voor den termijn op 1°. Januarij 1859 te verschijnen, betaling te bekomen op een ander kantoor dan waarop die thans is aangewezen, daartoe, ingevolge 's Konings besluit van 15 Februarij 1853, n°. 65, vóór 1°. September aanstaande, aanvrage moet worden gedaan aan het Departement van Finantien, bij verzoekschrift op gezegeld papier, houdende naauwkeurige aanwijzing van:

a. het deel en nommer van inschrijving der rente;

b. de namen en voornamen alsmede de dagteekeningen van geboorte of doop van het lijf of de lijven waarop de rente is gevestigd;

c. het kantoor, waarop de betaling het laatst is geschied, en dat waarop men die in het vervolg wenscht te ontvangen.

's Gravenhage, den 10den Februarij 1858.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *April*, *Mei* en *Junij* 1858, en niet langer, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de *1ste drie maanden dezes jaars*; zullende gezegde betaling aanvang nemen op Vrijdag, den *tweeden* April aanstaande, en voorts de betaling geschieden dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 22sten Maart 1858.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Lichtschip vóór de rivier de Suriname.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden het navolgende door den Gouverneur der Kolonie *Suriname* ingezonden berigt nopens de plaatsing van een *lichtschip* vóór de rivier *de Suriname*, met zeilaanwijzing tot het binnenkomen aldaar.

Voor het inkomen der rivier *Suriname* is een lichtschip geplaatst in 3 vademen kleigrond (laag water van spring), met het Oostelijkst zigtbaar land Z. 81° O.;
het baken bij Braamspunt Z. 30° O.

Sedert den 31sten December 1857 is daarop een stilstaand licht ontstoken, 32 Amsterdamsche voeten (9 Nederl. ellen) boven water, dat van zonsondergang tot zonsopkomst brandt en met helder weder op 1 3/4 mijlen goed zigtbaar is.

De betonning van het vaarwater bestaat verder uit twee kegelvormige en eene ankerboeivormige zwarte ton, welke men bij het inkomen alle aan bakboordzijde moet houden.

De uiterton (eene kegelvormige) ligt in 13 voeten (37 palmen) harden grond (laag water van spring), in de peilingen:
het lichtschip N. 12° O.;
het Oostelijkst zigtbaar land Z. 89° O.;
het baken bij Braamspunt Z. 39° O.

De tweede ton (eene ankerboeivormige) ligt in 15 voeten (42 palmen) laag water van spring,
met het lichtschip N. 3° O.;
het Oostelijkst zigtbaar land N. 84° O.;
het baken bij Braamspunt Z. 46° O.;
de uiterton N. 40° W.

De derde ton ligt in 17 voeten (48 palmen; — laag water van spring), zachten grond,
met het lichtschip N. 6° W.;
het baken bij Braamspunt Z. 59° O.;
met de tweede ton N. 21° 30' West regtwijzend.

Van om de Oost komende zal men, door in 4 vademen (laag water peiling) langs de kust te sturen, in alle omstandigheden zigt van het licht krijgen.

Van om de Noord komende zal men geruimen tijd die diepte aangelood hebben eer men daarvan verzekerd kan zijn.

's Gravenhage, den 1sten Maart 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking der *Napelsche* regering, nopens:

1°. *Een nieuw licht in de haven van Messina.*

In stede van het bestaan hebbende *stilstaand licht* op de *Punta Secca* (*Drooge punt*) binnen de haven van *Messina*, is, met den 1sten Februarij laatstleden, een *sideraal wit licht* geplaatst. Genoemde punt ligt tusschen het fort *Salvatore* en het kustlicht *San Raineri*; van het laatstgenoemde, op een afstand van omtrent 430 mètres in de rigting Noord ten Oosten. Het licht is zigtbaar tot op 3 Engelsche mijlen afstands.

2°. *Een nieuw licht op het grootste der twee eilandjes Le Formiche, gelegen binnen Maritimo Noord-west-punt van Sicilie.*

Op den Noord-oost-hoek van den toren, staande op het grootste der twee eilandjes, *Le Formiche* (*de mieren*), op 38° 0' 46" Noorderbreedte en 10° 5' 51" lengte Oost van *Parijs* (12° 26' 15" lengte Oost van *Greenwich*), is met den 1sten Maart jongstleden een *licht* ontstoken in een *lenticulairen lichttoestel*, gevende rood licht, 26 mètres verheven boven den waterspiegel en zigtbaar op 10 Engelsche mijlen afstands.

's Gravenhage, den 4den Maart 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Tweede* Klasse van de 235ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 29sten Maart 1858, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 10319	een prijs van	1500 gulden.
» 19011	» »	1000 »
» 12421	» »	1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende van de Spaansche regering ontvangen bekendmakingen, nopens:

1°. het Havenlicht op het uiteinde der Oostelijke Moelje der haven van Malaga (Middellandsche Zee).

Het oude licht, met lichtkaatsers, is verwisseld met eenen catadioptrieken lichttoestel van de derde grootte, stilstaand, van natuurlijke kleur, afgewisseld met roode schitteringen van twee tot twee minuten, en van het dek van een schip van middelbare grootte zigtbaar op eenen afstand van 15 Engelsche mijlen.

N. Breedte 36° 43′ 30″;

Lengte Oost van de Marine-sterrewacht van San Fernando 1° 46′ 38″ (W. van Greenwich 4° 25′ 22″).

Het brandpunt van het licht is 38 mètres (136.30 piés) boven het zeevlak verheven.

De toren is 21,64 mètres (77,60 piés) hoog, van ronde gedaante, een weinig kegelvormig toeloopende. Hij verheft zich boven een vierkant gebouw van 4.70 mètres (16.85 piés) hoogte. De toren is gekroond met eene verhooging of stomp torentje van 4.18 mètres (15 piés) hoogte, waarop de voet van de lantaren is gesteld.

Het torengebouw is wit, uitgenomen het onderdeel en de voet van de lantaren, welke de roodachtige kleur van gebakken steen heeft.

2°. Eene branding, ontdekt in den Noord-Atlantischen Oceaan.

De Kapitein van de Spaansche schonerbrik *Maria*, Don Vincente Zaragoza, te huis behoorende te *San Juan de Terranova*, heeft aan den Havenkapitein te *Alicante* berigt, dat hij den 24sten Julij 1857, ten 6½ ure 's morgens, bij zijnen overtogt van *Ferrol* naar gezegd *San Juan*, gezien heeft over den Kraanbalk aan lij eene uitgestrekte branding, in de rigting van N.-O. en Z.-W., omtrent ééne en eene halve Engelsche mijl lengte, hebbende twee openingen van eene kabellengte, de eene op het midden, de ander nabij het N.-Oostelijk uiteinde. Hij zag duidelijk de zee zwaar daarop breken, doch minder in de gezegde openingen. Hij zag te gelijker tijd een Amerikaansch fregat, laverende om zich te windwaart van die brekers te verwijderen. Hij was buiten staat, eene sloep te water te laten door de hooge zee uit het N.-W. en ten 7 ure zich bevindende op 41° 26′ 6″ N. Breedte, afgeleid uit de middag-breedte van denzelfden dag, en lengte West van San Fernando 8° 33′ 22″, afgeleid uit die op eenen goeden tijdmeter, des vorigen daags van den kapitein van de Bark *Mongo*, D. José Paris, te huis behoorende te *Denia*, verkregen: alstoen peilde hij de branding O. ten Z. miswijzend, op eenen afstand van schaars 2 Engelsche mijlen.

Ofschoon de hierbedoelde ondiepte als twijfelachtig mag worden beschouwd, daar zij niet voldoende is kunnen worden opgenomen, terwijl ook de opgegeven breedte en lengte van kapitein Zaragoza geen genoegzaam vertrouwen aanbiedt, wordt niettemin aan zeevarenden in deze streek de noodige voorzigtigheid aanbevolen.

's Gravenhage den 12den Maart 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Donderdag den 1sten April 1858, des voormiddags ten 11 ure, van de arbeidsloonen voor de navolgende werken, als:

1°. het vernieuwen van een gedeelte houten loopgang en het repareren van eene brug;

2°. het inslaan van op- en neêren en het uithalen en opruimen van palen en beschoeijingen.

Volgens de Bestekken en Voorwaarden, welke van heden af ter lezing zullen liggen ten Burele van den Hoofdingenieur aan voormelde Werf, bij wien tevens nadere inlichtingen te verkrijgen zijn; zullende de aanwijzing in loco geschieden op Woensdag den 31sten Maart, des voormiddags ten 9 en des namiddags ten 2 ure.

De Inschrijvingsbiljetten, op zegel, voor elk werk afzonderlijk, dat op den Omslag moet worden vermeld, bevattende eene naauwkeurige opgave der namen en woonplaatsen van de aannemers en hunne borgen, mitsgaders van de aanemingssom in schrijfletters, zullen franco moeten bezorgd worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam, vóór of uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des voormiddags ten elf ure, na welk tijdstip er geene meer zullen worden aangenomen.

Amsterdam den 24sten Maart 1858.

De Directeur der Marine,
BOLKEN.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Woerden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het éénjarig Onderhoud van de Metsel- en Timmerwerken te Woerden;

2°. het éénjarig Onderhoud van de Metsel-, Timmer- en Aardewerken te Wierickerschans;
beide onder het beheer der Genie te Woerden.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 3den April 1858, des morgens ten elf ure, in het Logement de Stads-herberg te Woerden, alwaar van den 25sten Maart de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Woerden.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Gorinchem zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het éénjarig Onderhoud van Metsel- en Timmerwerken; en

2°. het doen van Herstellingen aan Metsel- en Timmerwerken;
beide onder het beheer der Genie te Gorinchem.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Zaturdag den 3den April 1858, des voormiddags ten elf ure, in den Doelen, te Gorinchem, alwaar de Bestekken acht dagen te voren zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Gorinchem.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht zal onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het eenjarig Onderhoud der Metsel-, Timmer-, Aarde- en Rijswerken te Honswijk en te Vreeswijk;

2°. het Onderhoud van de Aardewerken en Beplantingen te Utrecht; beide onder het beheer der Genie te Utrecht.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den zesden April 1858, des morgens ten elf ure, in het Hôtel de l'Europe, bij den Logementhouder A. van Stuivenberg aan het Vreeburg te Utrecht, alwaar van den 30sten Maart 1858 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage zijn voornemens, op Woensdag, den 7den April 1858, des namiddags ten één ure, op het Raadhuis aan te besteden:

het Dempen van den Fluweelen Burgwal en de Heerengracht en het Metselen van een Riool aldaar.

Het Bestek en de voorwaarden van Aanbesteding zijn, tegen betaling van f 0.30, verkrijgbaar ter Plaatselijke Secretarie, en liggen ter lezing aan de Gemeentewerf, alwaar dagelijks, van tien tot twaalf ure, de noodige inlichtingen zijn te bekomen.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnissen der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den 24sten Maart 1858, zijn *Niesje de Vaal* en *Heintje van Ameringen*, beiden verblijf houdende in het geneeskundig gestigt voor krankzinnigen aldaar, op grond van krankzinnigheid, ter requisitie van het Openbaar Ministerie, gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.]

*** Bij Acte, op den 24sten Maart 1858 voor den, te Zutphen residerenden Heer Notaris Mr. *M. J. van Löben Sels* en Getuigen verleden, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren *Quirinus Willemsen*, zonder beroep, en *Johannes Albertus Willemsen*, Boekhandelaar; beiden wonende te Zutphen, onder de Firma *Gebroeders Willemsen* te Zutphen, aangegaan eene Vennootschap, ten onderwerp hebbende het voor gemeene rekening drijven van eenen Boekhandel met aanverwante vakken, houdende onder anderen de navolgende bepalingen: 1°. dat die Vennootschap tot eenen onbepaalden tijd zal voortduren; dat de Vennooten, om haar te doen eindigen, elkander zes maanden te voren schriftelijk opgave zullen behooren te doen; 2°. dat die Vennootschap zal gedreven worden in het thans door den tweeden Heer Vennoot bewoond Huis en Erf, staande en gelegen in de Korte Hofstraat te Zutphen, gemerkt E 357, I 24; 3°. dat de tweede Heer Vennoot uitsluitend zal belast zijn met het inwendig beheer der zaak, en het doen van ontvangsten en uitgaven der penningen; zullende echter geen geld in de Vennootschap mogen worden opgenomen, dan met schriftelijke toestemming der beide Heeren Vennooten. Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Art. 28 van het Nederlandsch Wetboek van Koophandel.

*** De wettige Erfgenamen van wijlen *Maria Geertruida Dellehage*, in leven Huisvrouw van *Carel Anthonij de Moll*, gewoond hebbende te Dieren en in 1806 overleden te Amsterdam, vermoedelijk geregtigd zijnde tot de helft des Boedels van den te Dieren gewoond hebbende, in 1834 naar Belgie vertrokken en sedert afwezigen *Johannes Anthonij de Moll* (wettige zoon van *M. G. Dellehage* en *C. A. de Moll* bovengenoemd), worden verzocht hunne namen en woonplaatsen mitsgaders den graad van verwantschap dier Erflatersche *M. G. Dellehage*, Franco op te geven aan den Bewindvoerder der zaken van voornoemden *J. A. de Moll*.

W. G. VAN DER DUSSEN,
Candidaat-Notaris te Brummen.

*** De Erfgenamen onder het voorregt van Boedelbeschrijving van wijlen den Heer *F. C. Cats* roepen bij deze op de Schuldeischers van genoemden Boedel, tot opname der Verantwoording van bij hen ingekomen baten, sedert de reeds op 15 September 1856 gedane Rekening, om te verschijnen op Maandag den 12den April 1858, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *B. H. Harincks* te Zierikzee, en, geen verzet plaats vindende, de uitkeering van het saldo, ieder naar mate van zijn regt, te ontvangen.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 29 MAART 1858.

	pCt					pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 1/4	63 7/16	63 1/4	SPANJE. Nieuwe				
Dito dito	3	75 3/16	75 3/8	75 1/4	3% thans	1 1/2	25 7/8	25 13/16	—
Dito dito	4	96 3/8	96 3/4	96 1/2	Buitenlandsche	3	43 7/8	—	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—	Binnenlandsche	3	37 1/8	37 3/16	37 1/8
Handel-maatsch.	4 1/2	133 3/4	—	—	PORTUG. Te Lond.	3	45 9/16	—	—
BELGIE. Bij *Rothschild*	2 1/2	—	—	—	OOSTENR. Metall. 1816-1852	5	72 1/2	72 5/8	72 1/2
RUSL. Bij *Hope en C°*. 1798 en 1816	5	104 3/8	104 1/2	—	Dito Zilv. Nation.	5	75 1/2	75 11/16	75 9/16
Dito 1828-1829.	5	103	—	—	Dito Zilver 1849-1854	5	85 1/2	85 3/4	85 9/16
Dito 1840.	4	84 1/8	—	—	Dito 1847-1852	2 1/2	37 11/16	37 3/4	—
Stieglitz	4	84	—	—	BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
Dito 1854.	5	96 1/8	96 1/4	—	MEXICO Londen	3	—	—	—
Dito 1855.	5	99 5/8	99 3/4	99 11/16	GRENADA id.	2 3/4	—	—	—
Engelsche	4 1/2	96 7/8	97 1/8	—	VENEZUELA id.		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	97 1/8
Mexico			20
Spanje	1 1/2	»	26 1/4
Dito	3	»	44 3/8
Coup. Certificaten			4 7/8

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	70.05
Fr. Cred. Mob.			810
Binnenl. Spanje	3	»	37 1/2
Spanje	1 1/2	»	26
Russische Spoorwegen			508

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	76 7/8
Nat. Metalliek	5	»	79 7/8
Binnenl. Spanje	3	»	37 5/8
Spanje	1 1/2	»	25 5/8
Credit Prost.			304

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	81
Idem Nationaal			84
Wissel Londen			10.17

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.